Gemeente Bergen op Zoom

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad van Bergen op Zoom
p/a Griffie Bergen op Zoom,
brief gepubliceerd via RaadsInformatieSysteem

Uw kenmerk		Ons kenmerk	U21-009949	Datum	22 OKT. 2021
Uw brief	12-10-2021	Beh. door		Doorkiesnr.	
Onderwerp:	West-Brabant West 4e stedelijke regio van Noord-Brabant	Cluster	Concernstaf	Bijlage(n)	Geen

Beste leden en burgerleden,

Op 9 september 2021 informeerden wij u tijdens een beeldvormende vergadering over de ontwikkelingen West-Brabant West, 4e stedelijke regio van de provincie Noord-Brabant.
Door middel van deze brief willen wij u nader over informeren over de vorming van deze stedelijke regio, bestaande uit de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Rucphen, Roosendaal, Steenbergen en Woensdrecht, plus het Waterschap Brabantse Delta.
De vorming van Stedelijke Regio's is het gevolg van de invoering van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). Daarover informeerden wij u reeds tijdens de eerdere aangehaalde beeldvormende vergadering. Meestal vallen de Stedelijke Regio's samen met de al bestaande regiostructuur. In overleg met Provincie en Rijk wordt in Midden-Brabant gestreefd naar een metropoolregio Breda-Tilburg, vergelijkbaar met de situatie rond Eindhoven (de Brainport). Daarnaast is er nog een Stedelijke Regio Den Bosch en omgeving.
Provincie en Rijk hebben onderkend dat West-Brabant-West een ander karakter heeft. Daarom is West-Brabant-West aangewezen als een aparte vierde stedelijke regio (naast Eindhoven, Breda/Tilburg en Den Bosch). De gemeente Moerdijk zit op een schakelpunt tussen Breda/Tilburg en West-Brabant West. Voor een gedeelte van het grondgebied lijkt aansluiting bij West-Brabant West logisch. Voor een ander gedeelte past het beter bij Breda-Tilburg. Daarom maakt de gemeente Moerdijk vooralsnog deel uit van beide stedelijke regio's. In West-Brabant West zijn Bergen op Zoom en Roosendaal door het Rijk en de Provincie als trekkers aangewezen voor de vorming van de stedelijke regio.

Wat gaat de Stedelijk Regio doen ?
EenStedelijke Regio moet integrale afspraken maken met het Rijk over de ontwikkeling van een gebied. Hiervoor wordt de term verstedelijking gebruikt, maar die is wat misleidend. Het Rijk bedoelt hiermee nadrukkelijk een integrale kijk op de ruimtelijke ontwikkeling (dus inclusief mobiliteit, economie, duurzaamheid, voorzieningen, etc.). Ook het aanleggen van natuur of het handhaven van landbouw valt hierbij onder verstedelijking.
Momenteel wordt hard gewerkt aan de Regionale Verstedelijkings Strategie (RVS) en Regionale Investerings Agenda (RIA) voor West-Brabant West. De RVS is hierbij de basis voor de RIA.

Wat betekent de vorming van de Stedelijke Regio voor de samenwerking binnen de Regio West-Brabant (RWB)?
De functie van de Stedelijke Regio is vooral gericht op ruimtelijk-economische vraagstukken. Wel integraal aangevlogen. Met de RWB is afgesproken dat de Stedelijke Regio hier het primaat in voert. Zeker ook omdat Breda-Tilburg het grondgebied van de RWB overstijgt. Andere zaken (bijvoorbeeld op het gebied van de Human Capital Agenda en de samenwerking in de Brabantse Stedenrij) verlopen nog steeds in RWB-verband.

Het proces om te komen tot een Verstedelijkingsakkoord
Als voorbereiding op de vorming van Stedelijke Regio is een eerste onderzoek uitgevoerd naar wat ons bindt. Het rapport dat daaruit is voortgekomen (het ontwikkelplan West-Brabant-West) treft u aan in de bijlage.
Het Rijk heeft een aantal hoofdlijnen van beleid (leidende principes) vastgelegd in de NOVI. Zo gaat de voorkeur van het Rijk uit naar woningbouw in de buurt van openbaar vervoer. Dat is geen keiharde randvoorwaarde, maar wel een (Rijks-)voorkeur. Anticiperend op die leidende principes leggen de stedelijke regio's vast hoe zij (op een integrale wijze) die ontwikkelingen zien voor hun Stedelijke Regio. Waar blijft iets groen, waar wordt iets gedaan aan klimaatadaptatie, hoe gaan we met waterbergingsproblemen om, hoe organiseren we de mobiliteit, hoeveel en waar willen we woningen bouwen etc. De weerslag van die strategie wordt vastgelegd in de Regionale Investerings Agenda. Wat wil de regio gaan doen de komende 15 tot 20 jaar, wat kan men zelf en waar heeft men hulp van Rijk en Provincie nodig. De RIA vormt daarmee een bod en vraag aan Rijk en Provincie. Na overleg worden hier afspraken over gemaakt. Deze worden vastgelegd in het Regionale Verstedelijkings Akkoord tussen de Stedelijke Regio en het Rijk.
De aanpak van het proces wordt verder verduidelijkt in de bijgaande video die wij tijdens de beeldvormende vergadering van 9 september 2021 hebben vertoond. Met de volgende link kunt de video (nogmaals) bekijken: https://youtu.be/Ke2gVuzxO1E

Hoe te komen tot besluitvorming ?
De manier waarop een Verstedelijkingsakkoord wordt vastgesteld is niet door het Rijk voorgeschreven. Binnen onze Stedelijke Regio willen we dat als volgt vormgeven.
De RVS en de daarop gebaseerde RIA worden ter besluitvorming aangeboden aan de colleges van burgemeester en wethouders. De RIA wordt daarbij beschouwd als een richtinggevend document voor de gesprekken met Rijk en provincie.
Voorgesteld wordt om de besluitvorming in twee slagen te laten plaatsvinden.
Vanuit de projectgroep wordt een concept-RIA voorgelegd aan het bestuurlijk overleg (portefeuillehouders van deelnemende gemeenten en het waterschap). Daar wordt besloten over vrijgave van de concept-RIA.
Over de concept-RIA wordt een voorgenomen besluit genomen in de verschillende colleges van burgemeester en wethouders. Vervolgens stuurt een college dat voorgenomen besluit naar de raad, die om een zienswijze wordt gevraagd. De zienswijzen worden ingebracht in de projectgroep. Daarna volgt een definitieve RIA, die wordt vastgesteld in de colleges. Daarvoor wordt op overeenstemming gericht overleg gevoerd binnen het bestuurlijk overleg.
Op basis van de definitieve RIA wordt onderhandeld met Rijk en Provincie. Daaruit komt een concept Regionaal Verstedelijkings Akkoord (RVA). Dat zijn echte afspraken. Het RVA volgt dezelfde bestuurlijke route als de RIA.
Besluitvorming over de RIA wordt verwacht in het eerste kwartaal 2022. Besluitvorming over het verstedelijkingsakkoord is voorzien voor juni en juli 2022.

Hoe worden de gemeenteraden betrokken ?
De gemeenteraden en de algemene vergadering van het waterschap oefenen hun invloed dus als volgt uit.
In de eerste stap gebeurt dat door vastgesteld gemeentelijk beleid in te brengen. Dat zijn (eventueel concepten van) documenten als een toekomstvisie en een omgevingsvisie.
Vervolgens worden de raden twee keer gevraagd om zienswijzen in te brengen. Eén keer bij het besluitvormingsproces rond de RIA (het richtinggevende document voor de gesprekken met Rijk en Provincie) en één keer bij de besluitvorming rond het RVA (de afspraken, het contract met Rijk en Provincie).
Aan een gedetailleerde planning wordt op dit moment nog gewerkt. Hierover zal ook afstemming met de griffies en de de presidiums plaatsvinden, zodat het besluitvormingsproces zo goed mogelijk verloopt.
Wij realiseren ons dat dit veel informatie is. Maar het proces verloopt dan ook bijzonder snel. Dat komt omdat onze Stedelijke Regio als laatste door het Rijk/de Provincie gevraagd is. Andere regio's in Noord-Brabant lopen daarom voor. Als Stedelijke Regio kunnen wij het ons niet permitteren later aan te sluiten bij de besprekingen met het Rijk en de Provincie omdat we anders kansen voor de verdere ontwikkeling van West-Brabant West met de ondersteuning van Rijk en Provincie onbenut laten. Wij vragen u daarom om, met ons, hierin actief te participeren.
Wij vertrouwen er op u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Gemeente Bergen op Zoom

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

burgemeester

Dhr. mr. drs. ing. M. van Vliet

Dhr. dr. F.A. Petter